

OORLOGS- NIEUWS

De kiosken maken goede zaken.

Kunt u mij nog een exemplaar van alle nummers van uw blad, sinds het uitbreken van den oorlog verschenen, toezenden? Ik wilde deze als een herinnering aan den moeilijken tijd, waarin wij leven, voor later bewaren."

Deze en dergelijke briefjes komen bij de administratie van ons blad herhaaldelijk binnen. Dat wij er hier een afdrukken, is waarlijk niet om er „reclame" mee te maken. Veeleer doen wij dit, als een inleiding tot wat hier volgen gaat.

De oorlog heeft in ons, nog sterker dan voordien, de behoefte aan de courant, ongeïllustreerd als nieuwsbrengher, geïllustreerd als levende afspiegeling van het gebeurde, doen ontstaan.

En wij, Nederlanders, die er ons mee vermaakten, als wij in het buitenland, op de boulevards te Brussel of Parijs, in de koffiehuisen en straten van Berlijn, op de pleinen en voor de groote gebouwen in Londen, de vlugge courantenjongens zagen, wij raken er nu ook aan gewend om op straat ons blad te koopen.

Het Rokin in Amsterdam, om slechts een voorbeeld te noemen, draagt tegenwoordig ook in dit opzicht een buitenlandsch karakter. Behalve met tal van binnenlandsche nieuws- en geïllustreerde bladen, geschiedt het venten met de buitenlandsche couranten, met de nabootsing der buitenlandsche aanbevelingen, blijkbaar vol succes.

De juffrouw voor het Victoriahotel, die in een haar genoeglijke omvangrijkheid, een bekend figuur werd, heeft zware concurrentie gekregen. Men ziet 't haar niet aan. 't Is te begrijpen, want ondanks het feit, dat de jongens en mannen met de „Inglisspeepers" een aardig debiet hebben, ook voor het Victoriahotel gaat de verkoop geregeld zijn gang, evengoed als de kiosken goede zaken maken, ondanks de veel grotere straatverkoop buiten deze courantentempeltjes om.

Want dat is juist het eigenaardige van den straatverkoop der bladen: hoe meer gelegenheid, des te meer verkoop.

Er is iets prikkelends in, wanneer men midden op de breede groote-stadsstoepen een paar vlug- en druklezende voorbijgangers ziet, die het pas gekochte nieuws verslinden.

Buitenlandsche bladen.

De nieuwsgierigheid wordt er door gespannen en men koopt zelf even goed.

Geloof nu niet dat deze geheel nieuwe eigenschap van onze landgenooten, de losse bladen-koop (niet te verwarren met het abonnement, dat naar verhouding in ons Vaderland een zeer gunstig cijfer aantoonde), zich alleen in de groote steden vertoont, onze ervaring (en zonder zelfoverschatting mogen wij deze, in dit geval van eenige betekenis noemen), leerde ons dat overal in den lande een gelijke koopdrang merkbaar wordt.

Deze wijze van zich nieuwsbladen aan te schaffen, legt de redacties en uitgevers dezer bladen zeer zware verplichtingen op. Het is hun eigen belang, om ervoor te zorgen, dat de nieuwsgierigheid, welke de grondslag van den kooplust is, naar behoren wordt bevredigd.

Het allernieuwste moet dus met aller-

DE COURANT IN HET KAMP.

De „leeszaal" in een der kampen. Ook onze soldaten kunnen niet bij het voedsel voor het lichaam alleen leven; zij genieten bijzonder van deze versnapering des geestes.

DE NIEUWSHONGER TE VELDE.

Deze foto is meer dan een eenvoudige illustratie. Zij is een der meest sprekende bewijzen, hoe de behoefte aan de courant in de menschen leeft. Met hoeveel gretigheid wordt de man, die als voorlezer fungeert, aangestaard. Deze groep is een ode aan de courant

hande opofferingen bemachtigd worden. En wie dan ook onze eigen persproducten vergelijkt met de buitenlandsche bladen, zal geen slecht oordeel over onze prestaties mogen uitspreken. Integendeel.

En dit ondanks het feit, dat zelfs bij den zooveel grooteren verkoop van heden, de oplage der buitenlandsche bladen, en dus hun opbrengst, oneindig veel grooter is. The Daily Mirror b.v., het bekende Londensche geïllustreerde halve-stuivers-

nu en dan brengen wij deze teekeningen, en wanneer wij dit doen, dan weten wij zeker dat zij naar waarheid en natuurgetrouw zijn. Desniettenstaande vraagt „men" naar de foto. Daardoor kreeg de illustratie een heel ander karakter, want slechts zelden kan de foto het heroïsche, het verschrikkelijke, het artistiek frappeerende van een moment zóó in haar uiting cristalliseeren als de teekening, welke door de visie van den kunstenaar ontstond, dit vermag. Het publiek voelt dit en komt daarom nog wel eens onder den indruk van groote, artistieke platen, doch voor de actualiteit als „nieuws" verlangt het bij voorkeur de fotografische wedergave.

In vele opzichten is dit een gelukkig verschijnsel. Want juist door de nuchtere, zakelijke voorstelling van de foto, wordt de nuchtere, zakelijke waarheid gediend. En in deze oorlogswede en krijgskoortellende kan toch alleen de nuchtere zakelijkheid ons redden en ons doen inzien welke waarde ongezonde, onnatuurlijke opzweeping innerlijk bezitten.

Gelukkig dus dat ons volk zijn nieuws-

De groote belangstelling.

blad, dat wat uitvoering betreft door Panorama zeker verre achter zich wordt gelaten, constateerde begin September dat de dagelijksche oplage 1.680.000 ex. was. Ça veut dire quelque chose.

Vanuit het standpunt van volksontwikkeling bekeken, mag men zonder eenigen twijfel vaststellen, dat de grootere verkoop van couranten een goede invloed kan uitoefenen, mits, en dit is een ding van het allergrootste belang, de inhoud van de bladen goed is.

Het is oneindig veel beter, dat de koper uit een dagblad of periodiek, de levende geschiedenis der wereld leest, dan dat hij zich verhit door de fantastische verhalen der detective-romans, die in zulk een groot getal verslonden werden. Een goede courant is geen prikkellectuur. Integendeel, zij veruimt den blik. En wij mogen gerust constateeren dat de Hollandsche dagbladen en geïllustreerde couranten (wellicht op een enkele uitzondering na), niet onder hun taak blijven.

Een ander verschijnsel in verband met ons onderwerp, iets, wat ons als geïllustreerd blad vooral interesseert, is de groote voorkeur van het publiek voor het gefotografeerde beeld, boven de teekening. Slechts

„Panorama" op straat.

gierigheid leert en kan bevredigen uit de bronnen, die zoo op gezonde wijze de waarheid dienen. En daar van den losse nummervoorkoop tot het vaste abonnement de overgang niet groot is, kan het verlangen naar oorlogsnieuws en de daardoor vergroote populariteit van de in goede richting werkende pers, zegenrijk door blijven werken.

L.

